

Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028-2031, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 18.8.2026
1328/02.02.00/2026

Valmistelija

Åberg Riikka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus käynnistää talousarvionsa valmistelun vuosittain maalis-huhtikuussa tavoitteena, että ympäristökeskuksen sopijakuntien edustajista koostuva ohjausryhmä ehtii käsitellä talousarvioluonnoksen toukokuun loppuun mennessä. Talousarvion aikainen valmistelu perustuu ympäristökeskuksen yhteistoimintasopimukseen, jonka mukaan ympäristölautakunnan tekemästä talousarvioesityksestä kuullaan sopijakuntia, ennen kuin Tuusulan kunnanhallitus ja valtuusto päättävät sen hyväksymisestä. Kunnanhallitus on 15.6.2026 päättänyt talousarvion valmistelusta ja kehyksestä vuodelle 2027. Tavoitetila on se, että käyttötalouden toimintamenokehitys on maltillinen. Toimialueiden on tehtävä toiminnan järjestämiseen ja tuottamiseen liittyviä ratkaisuja, joilla kustannuskehitystä hillitään.

Ympäristökeskuksen ohjausryhmä on käsitellyt talousarvioluonnosta kokouksessaan 22.5.2026. Ohjausryhmän kuntajäseniltä on pyydetty talousarvioluonnoksesta sopijakuntien epävirallisia lausuntoja heinäkuun puoliväliin mennessä. Epävirallisia lausuntoja ei ole annettu.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelualueen talousarvio 2027

Talousarvion mukaan Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintamenot kasvavat vuoden 2027 talousarvioesityksessä vajaan 1 % eli 63 000 euroa vuoden 2026 talousarvioon verrattuna. Sopijakuntien yhteistoimintakorvaukset kasvavat noin 0,7 % eli noin 28 000 euroa.

Hallinnon palveluyksikkö

Sopijakuntien yhteenlasketut yhteistoimintakorvaukset hallinnon palveluyksikölle vuonna 2027 ovat 553 733 eur. Hallinnon kustannus on aikaisempaa noin 200 000 euroa pienempi johtuen budjettiteknisestä muutoksesta, kun myös ympäristövalvonnan ja ympäristönsuojelun tilojen vuokrakustannukset on siirretty palveluyksiköiden kustannuksiin terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon tapaan.

Ympäristövalvonnan palveluyksikkö

Sopijakuntien yhteenlasketut yhteistoimintakorvaukset ympäristövalvonnan palveluyksikölle vuonna 2027 ovat 843 445 eur. Ympäristövalvonnan vuoden 2027 talousarvioon on budjetoitu erilaisia lupa- ja valvontamaksuja 231 000 euroa. Se on noin 45 000 euroa enemmän kuin vuonna 2026. Ympäristövalvonnan taksat päivitetään syksyllä, minkä arvioidaan nostavan tuloja. Lisäksi tuloarvio perustuu kolmen edellisen vuoden toteutuman keskiarvoon. Ympäristövalvonta ei voi itse vaikuttaa kovin paljon maksutulojen kertymiseen, sillä se riippuu saapuvista

lupahakemuksista ja ympäristölupien osalta myös myönnettyjen lupien lainvoimaiseksi tulosta.

Ympäristönsuojelun palveluyksikkö

Sopijakuntien yhteenlasketut yhteistoimintakorvaukset ympäristönsuojelun palveluyksikölle vuonna 2027 ovat 794 525 eur, missä on noin 112 000 euron nousu johtuen vuokratukustannuksia koskevasta teknisestä muutoksesta. Osa ympäristönsuojelun palveluyksikön palveluista tuotetaan edellisvuosien tapaan ulkopuolisella hankerahoituksella, jota haetaan kansallisista ja kansainvälisistä rahoituslähteistä sekä yksityisiltä rahoittajilta. Tuottoja on arvioitu 68 100 eur eli 23 656 eur edellisvuotta vähemmän johtuen päättyvistä hankkeista ja uusien, haettavien hankerahoitusten epävarmasta toteutumisesta.

Terveysvalvonnan palveluyksikkö

Sopijakuntien yhteenlasketut yhteistoimintakorvaukset terveysvalvonnan palveluyksikölle vuonna 2027 ovat 1 132 863 eur, mikä on samalla tasolla kuin edellisvuonna. Ympäristökeskuksen vuoden 2027 talousarvioon on budjetoitu lupa- ja valvontapalveluista kertyviä maksutuloja terveysvalvonnan palveluyksikköön yhteensä 575 000 euroa. Terveysvalvonnassa maksutuloja kertyy lakisääteisen perusmaksun lisäksi erilaisista tarkastusmaksuista, joita syntyy sitä mukaa kun tarkastuksia tehdään. Taksaa korottamalla ja tarkastusten määrää kasvattamalla on mahdollista vaikuttaa kertyviin maksutuloihin. Taksa on tarkoitettu tarkistamaan vuoden 2027 alusta lähtien, mikä on otettu huomioon tuloarvioissa.

Eläinlääkintähuollon palveluyksikkö

Sopijakuntien yhteenlasketut yhteistoimintakorvaukset eläinlääkintähuollon palveluyksikölle vuonna 2027 ovat 904 414 euroa, mikä on 13 000 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Uuden eläinlääkintähuoltolain mukaisesti järjestetyt palvelut ovat nostaneet kunnalle tulevia maksutuloja, koska kunnan järjestämisvastuun ulkopuolisista toimenpiteistä veloitetaan kunnalle maksu. Mäntsälän eläinlääkintäpalveluja koskeva sopimus yliopiston kanssa ei myöskään nostanut kustannuksia.

Sopijakuntien alustavat kannanotot

Talousarvioehdotusta on käsitelty Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ohjausryhmän kokouksessa 22.5.2026. Kokouksessa on todettu, että talousarvioon on tehty rakenteellinen muutos, jossa vuokramenot on siirretty hallinnosta henkilöstön suhteessa jokaiselle tulosityksikölle. Hallinnossa vuokratulot ovat aikaisemmin jakaantuneet kunnille asukaslukujen suhteessa. Tämä on koskenut myös ympäristövalvonta ja -suojeluyksiköitä, joiden vuokrat on maksettu hallinnon tililtä. Nyt ehdotetun muutoksen myötä vuokratulot jakautuvat yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kuntiin tehdyn työmäärän mukaan (yhteistoimintasopimus kohta 7.4), mikä nostaa Mäntsälän yhteistoimintakorvausta noin 10 % aiemmasta.

Mäntsälä on työllistänyt ympäristövalvontaa ja -suojelua suhteessa asukaslukuaan enemmän. Siksi nyt, kun kustannusten jako on tehty yhteistoimintasopimuksen ja tehdyn työmäärän mukaisesti, Mäntsälän maksuosuus nousee kertaluonteisesti. Mäntsälän maksuosuus on kuitenkin edelleen sopijakunnista selvästi pienin. Muiden kuntien maksuosuuksiin ei vastaavaa nousua tule, koska koko tulosalueena

ympäristökeskuksen menot kasvavat alle yhden prosentin. Nurmijärven yhteistoimintakorvaus talousarviossa laskee 4 % ja muiden sopijakuntien muutos yhteistoimintakorvauksiin on +/- 1 %.

Tilinpäätösvaiheessa sopijakuntien maksuosuudet korjataan, siten, että niissä huomioidaan vuonna 2027 toteutuneet kuntakohtaiset palvelut ja kunnista kertyneet maksutuotot.

Sopijakunnilta ei ole tullut alustavia kannanottoja.

Taloussuunnitelma 2028–2031

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus ei tällä hetkellä varaudu pidemmän aikavälin taloussuunnitelmassa toimintojen siirtämiseen hyvinvointialueille. Siirtyminen tai muu organisoituminen isommiksi yksiköiksi on kuitenkin mahdollista pidemmällä tähtäimellä, sillä ympäristöterveydenhuollon osalta valtio ohjaa tuottamaan palveluita yhä suuremmissa yksiköissä. Siten esimerkiksi yhteistyö tai yhteenliittyminen hyvinvointialueella toimivien valvontayksiköiden, kuten Hyvinkään kaupungin kanssa on mahdollista.

Liitteet

Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028-2031, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Esittelijä

ympäristökeskuksen johtaja Åberg Riikka

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- omalta osaltaan hyväksyä luonnoksen Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen talousarvioksi vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2028–2031
- pyytää talousarvio- ja taloussuunnitelmaluonnoksista Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen sopijakuntien lausunnot 30.9.2026 mennessä
- ehdottaa Tuusulan kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää hyväksyä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen talousarvion vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2028–2031 ottamalla huomioon ympäristökeskuksen sopijakuntien niistä antamat lausunnot.

Päätös

Tiedoksi

Lausuntopyyntö: Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen sopijakunnat, tiedoksi: Kuuma-johtokunta ja Tuusulan kunnan talouspalvelut